

100 ARCHI
TECTURE
WEEK

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

Architecture Week Praha 2018

13. ročník Mezinárodní festival architektury a urbanismu

100 let pražské architektury

Pro MČ Praha 5

Výstavní síň Mánes, Masarykovo nábřeží 250/1, 110 00 Praha 1 Nové Město

www.architectureweek.cz

100 LET PRAŽSKÉ ARCHITEKTURY

výstava architektonického dědictví v Praze, ve Výstavní síni Mánes

Základní informace

Výstava:	100 let pražské architektury
Datum:	15. 9. 2018 – 10. 10. 2018
Charakteristika:	Výstava pražských památek
Organizátor:	Czech Architecture Week Praha
Spoluorganizátor:	Hl. m. Praha, MČ Praha 1, MČ Praha 5
Generální partner:	J&T Real Estate
Partner:	Hlavní město Praha
Ročník:	13.
Záštity:	Ministr kultury ČR Antonín Staněk Ministryně kultury SR L'ubica Laššáková Národní památkový ústav Naděžda Goryczková Asociace krajů ČR Jana Vildumetzová Hejtmanka Středočeského kraje Jaroslava Pokorná Jermanová Primátorka hlavního města Praha Adriana Krnáčová radní hlavního města Praha Jan Wolf Obec architektů ČR
Vernisáž:	2.10.2018 - 527 návštěvníků
Návštěvnost:	8421 návštěvníků

Výstava 100 let pražské architektury

V roce 1918 se **Praha** stala hlavním městem nového státu. Byla o pro ni zcela nová role, vždyť uplynulých několik století byla provinčním městem, které nikoho moc nezajímalo. Stavělo se tu sice průběžně, ale mnohé paláce nikdy nesloužily reprezentačně obytnému účelu, jak by se od nich očekávalo, ale byly hned po dostavění předány jinému účelu ... A budovy spojené s panovnickými aktivitami, kromě kasáren, příliš nevznikaly. V druhé polovině 19. století se ovšem již pražská společnost začala intenzivněji projevovat, nejen společensky, ale právě také stavitelsky, respektive – architektonicky. Objevily se první nové školy, nemocnice, samostatná města v těsném sousedství **Prahy** si budovala své radnice a své kostely, postupně se přidávaly také objekty průmyslové. A blízko ke konci století už to začalo být vážnější, už se objevily i stavby nejen pro běžný život města. Město se rozhodlo, že se také „ukáže“. Prvním velkým činem byla dostavba **katedrály sv. Víta**, respektive její začátek – na dokončení bylo nutno počkat až k vojtěšskému svátku roku 1929. Začalo se také přemítat, co se stane s **Anežským klášterem**. A došlo i na slavnou rekapitulaci, kdy v roce 1891 se konala **Jubilejní výstava Království českého**, pro niž byla v Královské oboře postavena řada pavilónů, mezi nimiž hlavní místo patřilo **Průmyslovému paláci**. Ne nadarmo byly Čechy průmyslovou velmocí Rakouska. Definitivním stvrzením pražského sebevědomí se stala výstavba **Obecního domu** – či reprezentačního domu, prostě místa, kde se Pražané chtěli a mohli bavit...

Jenomže nová pozice hlavního města vyžadovala řadu dalších staveb. Navíc hlavní město státu přitahovalo automaticky další a další aktivity, soukromé i veřejné. **Praha** potřebovala důstojné sídlo prezidenta, **Praha** potřebovala sídlo parlamentu, vlády, ministerstev a zrovna tak sídla velvyslanectví těch zemí, které Republiku československou poměrně rychle uznávaly a chtěly s ní spolupracovat. A **Praha** také potřebovala nové obytné čtvrti, protože samozřejmě aktivní hlavní město přitahuje k sobě, do sebe spoustu lidí. A většina chtěla bydlet – a to nejen všelijak, ale moderně – vždyť rok vzniku státu byla také rokem, kdy začal ohromující rozkvět techniky. A zrovna tak rokem, kdy architektura odložila svou minulost a chtěla se dívat do ničím nezátížené budoucnosti.

S odstupem času se však dá říci, že **Praha** nebyla na svou novou roli připravena. Chyběly jí vize, jak se bude coby nové hlavní město rozvíjet. Prezidentské sídlo bylo snadné – **Pražský hrad** sice nebyl v nejlepší kondici, ale s pomocí Josipa Plečnika se začal systematicky a s jasnou koncepcí měnit ve skutečně reprezentativní komplex. Parlament si vybral budovu, jež byla postavena jako na svou dobu

neobvyklá kombinace galerie a koncertní síně, ale s vědomím toho, že akustika hlavního sálu není zcela dokonalá, si **Rudolfinum** nechal přestavět pro své potřeby. Velvyslanectví dostala k užívání většinou již neužívaná šlechtická sídla.

Ovšem daleko víc toho bylo nutno postavit. S vědomím toho, že stavby pro rozvoj města je nutno citlivě řídit, byla ustavena regulační komise, která dala novým aktivitám potřebný rámec. Kromě všeho dalšího byly potřebné především stavby pro bydlení; jedna z prvních soutěží hledala tvar pro novou městskou čtvrť – **Praha** si pak postavila **Dejvice**. Ale bylo toho víc – stavěly se vilové čtvrti, nejprve **Ořechovka**, potom třeba kolonie **Svobody**, soubor **Ve stromkách**, čtvrti menších domků – **Spořilov**, **Strašnice**, **Libeň**, na sklonku 20. let vzorová, výstavní kolonie **Baba**, jako reprezentantka nové architektury, funkcionalismu. A také domy s byty pro méně majetné, byty s malými byty ... Svou rezidenci si nechal postavit primátor, který ukázal, jak se to s **Prahou** bude mít – své reprezentativní sídlo umístil do objektu, o nějž se dělila **Městská knihovna** a výstavní síň. **Praha** se tímto činem charakterizovala jako kulturní centrum.

A stavěly se školy, místa pro sport a místa pro zábavu. Z velkého snu o obchodním centru Evropy byla postavena sice jen první, ale stejně impozantní část – **Veletržní palác**. Řada objektů se hledala soutěžemi, mezi nimi také nové podoba pro Staroměstskou radnici, která se **Praze** jako její nejdůležitější objekt prostě nelíbila. Velkolepý rozlet však po pouhých 20 letech byl zastaven. Válečná doba přinesla stavební uzávěru a tím překazila možnost postavit novou budovu **Státní galerie**. V poválečných letech se však již k původnímu rozletu město nestihlo vrátit.

Stavět se však musí, a je dáno dlouhou zkušeností, že bez architektury to nejde. Naštěstí jen krátká byla doba nelogického historismu zvaného socialistický realismus (a **Praze** sice slibovala hodně uškodit, ale nakonec jí stačil jeden hotel na okraji města), ale moderní duch, zvláště posílen úspěchem na mezinárodním poli, v roce **1958** v **Bruselu**, se prosadil. Byť v jiných podmínkách společenských, ale šedesátá léta byla další dobou příslibů, dobou velkých projektů, z nichž aspoň některé se podařilo naplnit. Síla architektury v **Praze** se projevovala na jedinečných a výjimečných budovách – nový vysokoškolský areál v **Dejvicích**, nové sídlo parlamentu v objektu (a nad objektem) původní Peněžní brzy, nový hotel, obchodní domy a administrativní budovy. K tomu přistoupilo mistrovství rekonstrukce, vedoucí k návratu historického dědictví do života města.

A na počátku sedmdesátých let přišel další zlom, další zatuhnutí a další omezení – jenže architektura už se nedala, už byla příliš daleko ve své cestě v hledání moderního, soudobého výrazu. Jen bydlení z ní nějak podivně vypadlo. I když nastala doba velké výstavby pro bydlení, tam role architekta zůstala jen omezena na urbanistické řešení, neboť domy musely být už jedině panelové, prefabrikované, montované. **Prahu** obkroužil prstenec velkých nových měst i menší obytných souborů. Domy nebyly nejpohlednější, ale dokázaly vytvořit prostředí, jež se postupně stávalo městským, a přitom zeleným.

Od 80. let architektura předvíдалa, že dojde ke změně, sama se pustila kupředu v sledování evropských postmoderních trendů. Přetavila je místní zkušeností, a taky soudobým sněním, a dala vzniknout silné vlně nového funkcionalismu, výmluvně charakterizované hned prvními velkými stavbami – jednak domovem pro seniory v **Bohnicích**, jednak víceúčelovým **Domem ČKD** na Václavském náměstí.

Ke změně došlo. S nástupem 90. let se celá společnost a architektura s ní v **Praze** opět nadechla, rozeběhla se do všech směrů, v každém něco hledala, z každého návratu si něco přinesla, už necítí potřebu hledat jakýkoli jednotný styl, už chce jen jít v souladu se svou dobou, se svou společností ... Někdy nás třeba zlobí, ale ona jen vypovídá o nás. Dala a dává **Praze** přehršel nových architektonických děl, která skvěle dokumentují, jak se pražská společnost proměňuje, co ji zajímá, co ji baví, na co klade důraz. Uzavírá si jedno století – a stejně už směřuje dál, protože to patří k podstatě architektonické tvorby.

Kurátorka výstavy: Ing. arch. Radomíra Sedláková, CSc.

Prezentované stavby:

- 1.1919: Otakar Novotný: Učitelské bytové domy
2. 1920 a dál: Josip Plečnik: Úpravy na Pražském hradě
3. 1923: Josef Gočár: Banka čs. legií v Praze (**Divadlo Archa**)
4. 1922-25 Pavel Janák: Pojišťovna Riunione Adriatica di Sicurtà v Praze (rekonstrukce podzemí. 1960: *Laterna Magika*, 1995: *Divadlo bez zábradlí + Galerie kritikův patře*)
43. 1925: *Jaromír Krejcar: Palác Olympic - projekt*
5. 1923 – 1953 (projekt): Antonín Engel: areál ČVUT v Dejvicích (ČVUT + VŠCHT)
6. 1923-28: Antonín Engel: Pražská vodárna (obě etapy)
7. 1924 – 28: František Roith: Městská knihovna s bytem primátora (GHMP – rekonstrukce 1995)
8. 1925: Bedřich Feuerstein: Vojenský zeměpisný ústav
9. 1925-28: Oldřich Tyl, Josef Fuchs: Budova Pražských vzorkových veletrhů (+ rekonstrukce pro NG)
10. 1925-27: Ludvík Kysela: Lindtův dům
11. 1926: František A. Libra: Edisonova transformační stanice

12. 1926 – 32: Jan Zázvorka: Národní památník na Vítkově
13. 1927-29: Evžen Linhart: Vlastní vila
14. 1927-29: Jaromír Krejcar: Gibiánova vila
15. 1928-30: Adolf Loos: Müllerova vila
16. 1929-34: Josef Havlíček, Karel Honzík: Všeobecný penzijní ústav
17. 1929-33: Pavel Janák: Výstavní kolonie Baba
18. 1930 - 37: F. A. Libra, J. Kan: Domy s nejmenšími byty Obce pražské v Holešovicích (Osadní ulice)
19. 1930: Max Urban: Terasy na Barrandově + 1931: Filmové ateliéry
20. 1931-35: Jan Gillar: Francouzské školy
21. 1932-34: Adolf Benš: Letiště Praha - Ruzyně
22. 1932 – 38: Ferdinand Balcárek, Karel Kopp: Strahovský stadion
23. 1934-35: Oldřich Starý: Dům svazu čs. díla v Praze
24. 1934-35: Jaroslav Fragner: Palác pojišťovny Merkur
25. 1935-38: František Roith: Živnobanka (dnes Národní banka)
26. 1936-38: Richard Podzemný: „Skleněný“ palác v Praze
27. 1937 – 1939: Antonín Černý, Bohumír Kozák: Palác Broadway (kino)
28. 1938-39: Josef Hrubý, Josef Kittrich: Obchodní dům Bílá labuť v Praze II.
29. 1946-68: Jaroslav Fragner: Rekonstrukce a dostavba Karolina (UK)
30. 1947-49: František Jech, Hanuš Mayer, Karel Storch: Sídliště Solidarita
31. 1948: Jiří Kroha: Slovanská zemědělská výstava v Praze
32. 1952 – 58: Jaroslav Fragner: Obnova Betlémské kaple
33. 1953 - 57: František Jeřábek: Hotel International v Praze
34. 1954-57: Antonín Tenzer: Hotel Jalta v Praze
35. 1958 – 67: František Čermák, Gustav Paul: Elektrotechnická a strojní fakulta ČVUT
36. 1958 – 65: Richard Podzemný: Plavecký areál v Podolí
37. 1959 – 67: Josef Polák, Vojtěch Šalda: Experimentální obytný soubor Invalidovna
38. 1959 – 68: Karel Filsak, Karel Bubeníček, Jiří Louda, Jan Šrámek, Jaroslav Mayer, Vladimír Ustohal, Antonín Vaněk: odbavovací hala letiště Praha - Ruzyně
39. 1960: Restaurace Praha – EXPO ´58 (+ pavilon na Výstavišti + Laterna magica)
40. 1960: František Cubr, Josef Hrubý, Jaroslav Kándl, Viktor Formáček: Studentské město na Strahově
41. 1961 – 1970: Jiří Holý: hlavní budova České televize
42. Od 1961: Aleš Bořkovec, Vladimír Ježek: Obytný soubor Novodvorská
43. 1962 – 63: Josef Hlavatý, Jaroslav Zbořil: Rekonstrukce purkrabství pražského Hradu na Dům čs. dětí
44. 1963: Karel Prager: Ústav makromolekulární chemie ČSAV v Praze
45. 1964 -76: František Cubr, Josef Hrubý, Josef Pilař: Rekonstrukce Jiřského kláštera pro NG
46. 1965: Stanislav Franc, Luděk Hanf: Studentská menza v Praze na Strahově
47. 1967-73: Karel Prager, Jiří Albrecht, Jiří Kadeřábek: Rekonstrukce a dostavba Federálního shromáždění v Praze (dnes NM)
48. od 1967: metro
49. 1968 – 75. Viktor Tuček: Obytný soubor Ďáblice
50. 1969 – 75: Věra a Vladimír Machoninovi: Obchodní dům Kotva
51. 1965 -68: František Maria Černý: Dostavba věží kostela v Emauzích v Praze
52. 1967 - 74: Karel Filsak, Karel Bubeníček, Jaroslav Švec: Hotel Intercontinental
53. od 1969 – 74 (1 trasa) pražské metro
54. 1971: Josef Danda, Jan Bočan, Alena Šrámková, Jan Šrámek: Nová odbavovací hala Hlavního nádraží
55. 1975: John Eisler, Miroslav Masák, Martin Rajniš: Obchodní dům Máj v Praze
56. 1972-77: Václav Aulický, Jiří Eisenreich, Ivo Loos, Jindřich Malátek: areál Transgasu a FMPE
57. 1972 – 81: Jan Šrámek, Alena Šrámková: Dům ČKD Na Můstku
58. 1975 – 77: Stanislav Franc a spol.: Koospol ve Veleslavíně
59. 1975 - 77: Zdeněk Kuna a spol.: Budova Motokovu v Praze
60. 1972 – 82: Jan Líněk, Vlado Milunič: Domov důchodců v Bohnicích
61. 1877: Jiří Siegel: Sportovní hala na Folimance
62. 1979: Zdeněk Kuna: Omnipol
63. dokončen 1981: Jaroslav Mayer, Vladimír Ustohal, Antonín Vaněk: Palác kultury - Kongresové centrum
64. 1981: Věra Machoninová: DBK
- 65: Zdeněk Vávra: rekonstrukce Národního divadla
66. 1983: Karel Prager: Nová scéna
67. 1983: Pavel Kupka: Dostavba okolí Národního divadla

68. dokončeno 1986: Tomáš Brix, Martin Kotík, Václav Králíček: Nákupní středisko Luka a pošta ve Stodůlkách
69. dokončeno 1986: Josef Hlavatý, Karel Kunca: rekonstrukce Anežského kláštera pro NG
70. 1987: Martin Rajniš a D.A. Studio: Dětské zdravotní středisko na Malvazinkách
71. 1987 - 90: Ladislav Lábus, Alena Šrámková: Nákupní středisko Lužiny
- III.
72. 1991: Pavel Kupka: rekonstrukce Lichtenštejnského paláce pro HAMU
73. 1991: Tomáš Kulík, Jan Louda, Jindřich Smetana, Zbyšek Stýblo: Divadlo Spirála
74. 1992: Karel Prager: Rekonstrukce Rudolfina
75. 1991: Zdeněk Hölzel, Jan Kerel: Škola na sídlišti Barrandov
76. 1992: Petr Keil: Hotel Hoffmeister
77. 1993: Martin Kotík, Václav Králíček: IBC Těšnov
78. 1995: Vlastimil Vagaday, Jiří Javůrek, Slavomír Vlček: Transgas v Hostivaři
79. 1995: Jiří Střítecký, Martin Krupauer: Česká advokátní komora
80. 1996: Vlado Milunič, Frank Gehry: Tančící dům
81. 1996: Jan Hančl: Podnik výpočetní techniky
82. 1996 - 2000: Karel Prager: Obytný soubor U Kříže + UK
83. 1997: Jan Stašek, Zuzana Stašková: Místní úřad Praha - Řepy
84. 1997: Michal Brix, Petr Franta: Letiště v Praze - Ruzyni
85. 1998: Václav Králíček: první budova Metrostavu v Karlíně
86. Jakub Cigler: The Park v Chodově
87. 2000: Stanislav Fiala: MUZO ve Strašnicích
88. 2001: Jean Nouvel: Zlatý Anděl
89. 2001: Ricardo Bofill: rekonstrukce Corso Karlín
90. 2003: Ladislav Lábus: rekonstrukce paláce Langhans
91. 2002 - 2008: Ivan Kroupa: DOX
92. 2006: A.D.N.S.: Studiová budova Českého rozhlasu
93. 2006: Šafer - Hájek architekti: Rekonstrukce parku a usedlosti Ladronka
94. 2007: Josef Pleskot: Ústředí ČSOB v Radlicích
95. 2011: Jiří Hejda, Per Malinský, Richard Doležal: Main Point (galerie Kooperativy)
96. 2010: Alena Šrámková: Fakulta architektury ČVUT
97. 2008: Roman Brychta - Projektil architekti: Národní technická knihovna
98. 2010: KAVA architekti: Rekonstrukce Malostranské besedy
99. 2011: Petr Burian, Petr Malinský, Jan David: Bytový dům v Lodecké ulici
100. 2017: Petr Franta: České centrum informatiky a robotiky v Dejvicích

Fotodokumentace

Tiskoviny

Plakát

**100 LET
PRAŽSKÉ ARCHITEKTURY**

15. 9. - 10. 10. 2018

Výstavní síň Mánes

vstup zdarma

doprovodný program pro děti - studio Hravý architekt

slévárna Pražského hradu

www.architectureweek.cz

organizátor: **ARCHITECTURE WEEK**
generální partner: **JST REAL ESTATE**
partner: **PRAHA PRAHA PRAHA PRAHA**
spolupředatel: **MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 5**

Elektronická pozvánka, rozesláno přes 4000 pozvánek.

organizátor: **ARCHITECTURE WEEK**
generální partner: **JST REAL ESTATE**
partner: **PRAHA PRAHA PRAHA PRAHA**
spolupředatel: **MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 5**

Srdečně vás zveme na výstavu

**100 LET
PRAŽSKÉ ARCHITEKTURY**

kteřá se koná
ve výstavní síni Mánes
Masarykovo nábřeží 250/1, Praha 1

15. 9. - 10. 10. 2018

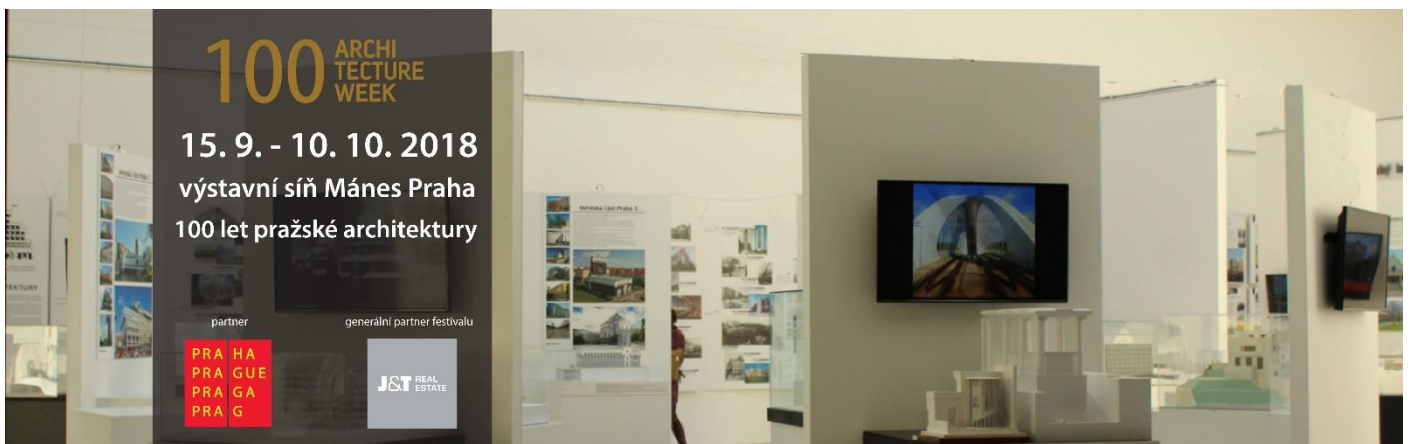
vstup zdarma

www.architectureweek.cz

Tištěná pozvánka, rozesláno přes 7000 pozvánek.

Webové záhlaví

Webové bannery estate

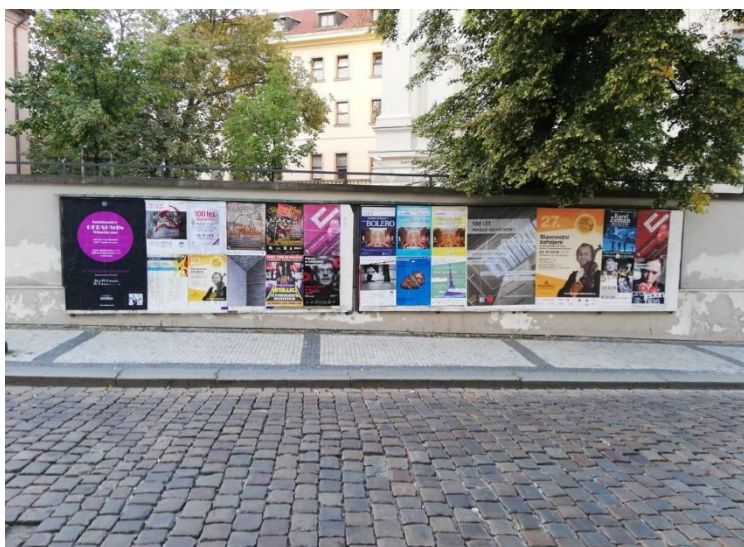
Venkovní banner

Mediální kampaň

A1 plakáty – 65 ks
10 plakáty – 17 ks

Celostránková propagace v tiskovinách

Časopis Stavba, Development News,

100 LET
PRAŽSKÉ ARCHITEKTURY

15. 9. - 10. 10. 2018

Výstavní síň Mánes

vstup zdarma

otevírací doba 12:00 - 20:00

organizátor generální partner partner

ARCHITECTURE WEEK J&T REAL ESTATE PRAHA PRAHA PRAHA

www.architectureweek.cz